

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

Tema 7. Gerosios praktikos sklaidos organizavimas ugdant kompetencijas

Penktasis internetinis seminaras

2023 m. kovo 16 d.

nuo 14.00 iki 18.00 val.

Jane Doughty ir Jane English

7 tema: Gerosios kompetencijų ugdymo praktikos sklaidos organizavimas

7 temos tikslai:

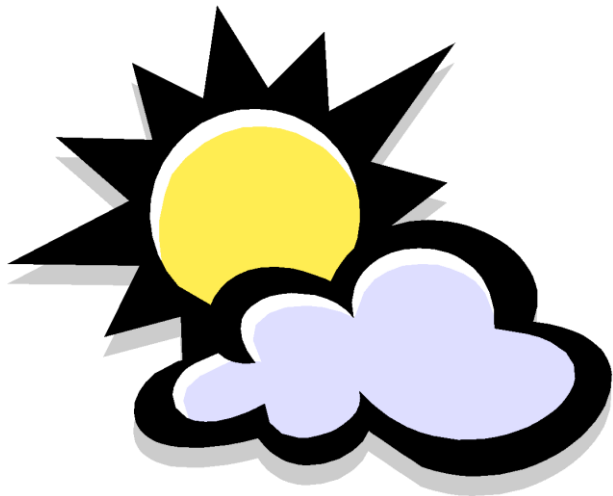
- Apsvarstyti, kaip identifikuojama ir švenčiama geroji praktika
- Apžvelgti praktikos, ypač gerosios praktikos, sklaidos strategijas
- Pasidalyti praktiniais įrankiais, padedančiais mokykloms įdiegti mokymo programas į darbo ir pamokų schemas
- Apsvarstyti komunikacijos kanalus ir strategijas, užtikrinančias, kad pagrindinė informacija / praktika būtų išgirsta ir suprasta
- Nustatyti strategijas, kaip įtraukti visus mokytojus, įskaitant nenorinčius, į mokymo programas

Mokymosi rezultatai

1. Sužinoti daugiau informacijos apie švietimo centrus, remiančius reformą
2. Apsvarstyti bendros praktikos vystymą kaip priemonę, padedančią tobulinti mokymą ir mokymąsi įgyvendinant reformą
3. Apsvarstyti pamokos tyrimą kaip priemonę, padedančią tobulinti mokymą ir mokymąsi įgyvendinant reformą
4. Apsvarstyti du pokyčių modelius - Lewino ir Kotterio - ir pasimokyti, kaip Kotterio modelis buvo taikomas Velse
5. Apsvarstyti darbuotojų gerovės svarbą reformai prasidėjus

Pokytis

pagal Kurt Lewin

1. Atšildymas

Defrosting

2. Reformavimas

Re-shaping

3. Įtvirtinimas

Anchoring

Pokytis

pagal Kurt Lewin

Kurt Lewin

- 1. Atšildymas.** Pirma, komanda ar organizacija, ruošdamasi būsimiems pokyčiams, turi atšildyti savo dabartinius procesus ir suvokimą. *Prilyginamas ledo luito atšildymui.*
- 2. Pokytis.** Kai komanda ar organizacija nebėra užšaldyta, laikas įgyvendinti pokyčius. *Supylimas į formą.*
- 3. Užšaldymas.** Užšaldymas į naują formą.

Trys etapai

yra atšildymas, pokytis ir užšaldymas

Atšildymas	Pokyčio priežastys
Pokytis	Įgyvendinimo procesas ir
Užšaldymas	Ko iš jų tikimasi, kai pokytis bus įgyvendintas

Kurt Lewin

Kiekvieną etapą reikia krupščiai valdyti

Pirmasis etapas tikriausiai yra svarbiausias, nes reikia, kad visi darbuotojai suprastų pokyčių poreikį ir galiausiai juos priimtų.

Svarbiausia - gera komunikacija visuose etapuose. Tai padės komandai įsisavinti naujus darbo metodus ir galiausiai suteiks jai pasitikėjimo savimi ateityje imtis tolesnių pokyčių.

Kotterio 8 žingsnių pokyčių modelis

Sukurti pokyčių atmosferą

Sukurti stiprią koaliciją, siekiančią pokyčių

Sukurti aiškia viziją

Aiškiai suformuluoti ir pristatyti viziją

Pašalinti kliūtis: pateikti viziją

Sukurti trumpalaikius tikslus ir pasiekimus

Pasiekti greitų laimėjimų - sujungti mažesnius pasiekimus ir sukurti didesnį pokytį

Įvertinti naują požiūrį ir įtvirtinti pokyčius

J. P. Kotter, 2008

K. Lewino ir J. P. Kotterio modelių sąsajos

Pokytis pagal K. Lewin

Atšildymas

Reformavimas

Įtvirtinimas

Pokytis pagal J.P. Kotter

Pokyčių būtinybės jausmo sukūrimas

Permainų koalicijos sukūrimas

Aiškios vizijos sukūrimas

Vizijos pristatymas

Įgalinimas, kliūčių panaikinimas

Trumpalaikių tikslų sukūrimas

Trumpalaikių tikslų pasiekimas (greiti laimėjimai), didesnio pokyčio sukūrimas

Naujų požiūrių įvertinimas ir pokyčio įgyvendinimas

Naujosios mokymo programos įgyvendinimas Velse

Mokymo programos kūrimas ir pokyčių valdymas Morrystono bendrojo lavinimo mokykloje Velse. 5.33 min - Kotterio pokyčio teorijos taikymas

<https://youtu.be/UfqITaDBL68>

Lietuviški subtitrai

Pirmoji grupinė diskusija

Kaip vertinate metodą, kurio Morrystono bendrojo lavinimo mokykla ėmėsi siekdama paspartinti naujosios Velso mokymo programos įgyvendinimą?

Kaip šis metodas galėtų būti taikomas Lietuvoje?

Prašome paskirti vieną grupės narį, kuris pasisakytų grupės vardu.

Pamokos tyrimas

Pamokos tyrimas - tai Japonijoje sukurtas mokytojo vykdomo tyrimo modelis.

Trys mokytojai dirba kartu, siekdami atkreipti dėmesį į nustatytą mokinių mokymosi tobulinimo sritį.

Dalyviai kartu tiria, planuoja, veda ir stebi kelias pamokas.

Mokytojai kartu planuoja, o paskui stebi vienas kito pamokas, teikia grįžtamąjį ryšį ir nustato pamokos tobulinimo būdus.

Vaizdo įrašas apie pamokos tyrimą

Pamokos tyrimas: veiksmingas mokymo tobulinimo metodas

<https://youtu.be/JMiRIRro86E>

1 min 54 - su lietuviškais subtitrais

Vaizdo įrašo peržiūra - įsijunkite garsą

1. Kokias pagrindines mintis įsidėmėjote iš šio vaizdo įrašo?
2. Kuo pamokos tyrimas būtų naudinga priemonė per ateinančius kelis mėnesius Lietuvoje?

Sveikiname mūsų kviestinį pranešėją

Vitalija Bujanavičienė

Savivaldybių švietimo centrų asociacijos vadovė

Centrų vaidmuo vykdant mokymo programų reformą

Kovo 16 d. 16.00 val.

BENDROS PRAKTIKOS VYSTYMAS

„Tai veikla, kurioje daugiausia dėmesio skiriama mokytojų praktikai, tam, ką jie daro, o ne tik tam, ką jie žino.“

„Tai yra praktikos tobulinimas, o ne tik jos perkėlimas iš vieno asmens ar vietos į kitą, todėl tai yra mokyklos tobulinimo forma“.

D Hargreaves

(2011)

BENDROS PRAKTIKOS VYSTYMAS

- Orientuotas į tobulinimą, o ne tik į praktikos perkėlimą iš vieno asmens į kitą ar iš vienos vietos į kitą.
- Skirtas sudaryti mokytojams galimybes išbandyti savo ir kitų praktiką.

Tradicinis tęstinis profesinis tobulėjimas daugiausia grindžiamas žinių ar gerosios praktikos perdavimu kitiems. Tyrimai rodo, kad tai retai lemia pokyčius ir tobulėjimą, o per bendros praktikos vystymą asmenys mokosi vieni iš kitų ir tobulina savo praktiką.

BENDROS PRAKTIKOS VYSTYMAS

Pasižymi trimis savybėmis:

- Sąveika ir abipusis tobulėjimas, susijęs su praktika.
- Pripažįsta, kad kiekvienas sąveikos dalyvis gali kažką pasiūlyti - numato abipusiai naudingą mokymąsi.
- Remiasi įrodymais ir moksliniais tyrimais, todėl gali apimti tokias veiklas kaip pamokos tyrimas, bendras tyrimas ir veiklos tyrimas.

BENDROS PRAKTIKOS VYSTYMAS

Sėkmingo bendros praktikos vystymo sąlygos:

- Mokyklose turi vyrauti bendradarbiavimo kultūra ir aukštas darbuotojų ir vadovybės pasitikėjimo lygis.
- Praktikos kvescionavimas, dalinimasis idėjomis, dalyvavimas tiksliose, įrodymais pagrįstose diskusijose ir noras išbandyti naują ir (arba) kitokią praktiką neįvyks be atviro, sąžiningo bendradarbiavimo ir aukšto pasitikėjimo lygio.

Bendros praktikos vystymas: ko galime pasimokyti iš mokslinių tyrimų ir tarptautinių studijų?

Gerai besitvarkančios jurisdikcijos skatina mokytojų bendradarbiavimą:

Honkongas - Bendras pamokų planavimas (Jensen, 2016):

- Mokytojams skiriamas suplanuotas laikas bendrai planuoti pamokas pagal mokymosi modelį, panašų į pamokos tyrimą
- Padeda išorės ekspertai iš Švietimo biuro
- Planavimo įgūdžių tobulinimo žemėlapis: nuo pradžios iki tobulėjimo ir meistriškumo

Kinija - dalykinės „mokymo studijų grupės“ (OECD, 2011):

- Dalyvauja vyresnieji mokytojai, dirbantys pagal sutrumpintą tvarkaraštį
- Grupės rašo pamokų planus, kuriais gali naudotis visi mokytojai
- Reguliariai lankomasi kitose apskrities mokyklose ir stebima parodomąsias pamokas
- Vietos grupės, kurias prižiūri apskrities ir provincijos grupės

Bendros praktikos vystymas: ko galime pasimokyti iš mokslinių tyrimų ir tarptautinių studijų?

Gerai besitvarkančios jurisdikcijos skatina mokytojų bendradarbiavimą, kuri dažnai yra orientuotas į dalykinės kompetencijos ugdymą:

Ontarijas: Mokytojų mokymosi ir lyderystės programa (Darling-Hammond, 2011):

- 591 projektas
- 61 proc. orientuoti į vieną konkretų dalyką
- Vertinimas parodė poveikį dalyvaujantiems mokytojams, jų mokykloms ir kitoms apskrities mokykloms

Singapūras:

- Tinklinės mokymosi bendruomenės pagal dalykus (Darling-Hammond, 2011):
- Mokytojų tinklo mokymosi grupės

Antroji grupinė diskusija

1. Kuo skiriasi tęstinis profesinis tobulėjimas ir bendros praktikos vystymas?
2. Kaip manote, kuris iš jų būtų naudingiausias prasidėjus mokymo programos reformai ir kodėl?

Prašome paskirti vieną grupės narį, kuris pasisakytų grupės vardu.

Kaip komanda, su kuria dirbate, reaguos, kai reikalai klostysis blogai?

- Nesėkmės yra darbo gyvenimo dalis
- Kai kurie žmonės po nesėkmės užauga ir pakyla į viršų
- Kiti žlunga ir niekada neatsigauna
- Raktas į sėkmę - optimizmas
- Žmonės, kurie nepasiduoda, bet kokią kliūtį laiko laikina

*Martin E.P Seligman "Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well Being"
(Klestėjimas: naujas vizionieriškas laimės ir gerovės supratimas)*

Kiek atspari yra jūsų komanda?

Kaip jie susidoros su sunkumais?

Kaip jie susidoros su išorine kritika?

Kaip ketinate stebėti jų psichinę sveikatą ir gerovę?

Kokių priemonių imsitės, kad visi išliktų sveiki ir darbingi?

Du atsparumo aspektai?

Stresas ir perdegimas

Gerovė

Stresas ir perdegimas

- Psichologinis požiūris
- Ne situacija, o tai, kaip į ją reaguojate
- Nesugebėjimas atsitraukti ir apmąstyti
- Pasididžiavimo jausmas, kad dirbate labai ilgą valandą, kaip ir kiti bendruomenės nariai
- Perfekcionistai
- Troškimas įrodyti sau ir kitiems
- Mažai nesėkmės patirties
- Asmeninio gyvenimo aukojimas dėl poreikio būti sėkmingam ir sulaukti pagyrimų
- Ribotas savęs suvokimas ir savęs valdymas

Geros savijautos skatinimas

- Sveika darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra
- Laikas apmąstymams
- Bendravimas su kitais koordinatoriais ar kolegomis
- Kitų profesinio tobulėjimo galimybių siekimas
- Savo darbo ir savęs vertinimas
- Aukštų standartų poreikio ir pernelyg didelio darbo krūvio derinimas

„Geros savijautos skatinimas yra ne mažiau vertingas nei streso vengimas“ JK Sveikatos ir saugos tarnyba 2011

Atsparumas atkuriamas, kai nutinka kas nors gero.

- Atsparumas padeda išeiti iš kabineto, kai jau ketinate sprogti iš pykčio, ir rasti mokinį, kuris su džiaugsmu parodo ką tik padarytą popierinę žuvelę, o jūs prisimenate, kodėl darote tai, ką darote.

Atsparumas yra atkuriamas

- Kai kas nors padėjo už sunkų darbą ir paramą
- Kai girdi, kaip choras repetuoja koncertui
- Kai paskambina mokinio tėvai padėkoti už pagalbą ir paramą
- Kai futbolo komanda laimi rungtynes ir sprogsta iš džiaugsmo

Trečioji grupinė diskusija: geros savijautos ir atsparumo užtikrinimas

1. Ką darote, kad pasirūpintumėte savo psichikos sveikata ir būtumėte atsparūs?
2. Ką jūsų mokykla daro, kad padėtų mokytojams rūpintis psichikos sveikata ir būti atspariems?
3. Kokių veiksmų galėtumėte imtis, kad sustiprintumėte savo ir savo komandos atsparumą?

Prašome paskirti vieną grupės narį, kuris pasisakytų grupės vardu.

Ačiū

Dėkojame už šiandienos indėlį

Lauksime jūsų paskutinaime internetiniame seminare
Kovo 17 d. 14.00 val.